

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-08-30

Vår referens

Martin Svensson

Controller

martin.svensson4@malmö.se

Principer och modeller för tilldelning av budgetram från kommunfullmäktige till funktionsstödsnämnden STK-2024-897

Sammanfattning

Kommunfullmäktige behandlade 2023-09-28 §178 rapporten Genomlysning av funktionsstödsnämndens ekonomi. Då beslutades att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda principer och modeller för tilldelning av budgetram från kommunfullmäktige till funktionsstödsnämnden. Den rapport som biläggs ärendet innehåller förslag till justeringar i enlighet med uppdraget. Funktionsstödsnämnden har lämnat synpunkter på förslagen i rapporten. Stadskontoret föreslår en tilldelning av budgetram till funktionsstödsnämnden i tre delar. Ett äskande för utbyggnad av LSS-boenden även fortsättningsvis, men med avdrag för avveckling av LSS-boenden/boendeplatser. En volymjusterad demografieffekt för insatserna daglig verksamhet, korttidsvistelse och -tillsyn, särskilt boende samt boendestöd. En demografieffekt på samma sätt som idag för övriga insatser samt nämnds- och förvaltningsövergripande verksamhet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige justerar från och med budget 2025 modell för tilldelning av budgetram från kommunfullmäktige till funktionsstödsnämnden i enlighet med förslag i rapporten.

Beslutsunderlag

- Rapport KSAU 240610 Principer och modeller för tilldelning av budgetram från kommunfullmäktige till funktionsstödsnämnden
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 240610 Principer och modeller för tilldelning av budgetram från kommunfullmäktige till funktionsstödsnämnden; nu fråga om remiss
- Beslut KSAU 240610 §318 Principer och modeller för tilldelning av budgetram från kommunfullmäktige till funktionsstödsnämnden; nu fråga om remiss

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 240902 Principer och modeller för tilldelning av budgettram från kommunfullmäktige till funktionsstödsnämnden
- Remissvar funktionsstödsnämnden
- Beslut funktionsstödsnämnden 240826 § 75 med reservation (M) och (V) och muntlig reservation (SD)

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-06-10

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-09-02

Kommunstyrelsen 2024-09-11

Kommunfullmäktige 2024-10-31

Beslutet skickas till

Funktionsstödsnämnden

Stadskontoret, Ekonomiavdelningen

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Kommunfullmäktige behandlade 2023-09-28 §178 rapporten Genomlysning av funktionsstödsnämndens ekonomi. Då beslutades att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda principer och modeller för tilldelning av budgettram från kommunfullmäktige till funktionsstödsnämnden. Den rapport som biläggs ärendet innehåller förslag till justeringar i enlighet med uppdraget.

Dagens modell för tilldelning av budgettram innehåller två delar: en demografieffekt för nämndens verksamhet förutom LSS-boenden och en ersättning för utbyggnad av LSS-boenden/boendeplatser. Demografieffekten är opåverkbar och bygger på beslutad befolkningsprognos. Under perioden 2021-2025¹ har funktionsstödsnämnden erhållit cirka 78 mnkr i demografieffekt. Ersättningen för utbyggnad av LSS-boenden/boendeplatser utgörs av funktionsstödsnämndens beräknade nettokostnader för den aktuella utbyggnaden och har uppgått till cirka 115 mnkr under perioden 2021-2025².

Enligt kommunfullmäktiges principer beräknas demografieffekt för verksamheter där det finns ett direkt samband mellan befolkningsutveckling och resursåtgång.

Genomlysningen av funktionsstödsnämnden har visat att för flera av nämndens verksamheter ökar volymerna mer än befolkningen. Denna utveckling bedömer nämnden kommer att fortsätta under perioden fram till 2030.

---

¹ Inklusive preliminärt belopp för 2025

² Inklusive preliminärt belopp för 2025

Därför föreslås följande justeringar av modellen för tilldelning av budgettram:

- En **volymjusterad demografieffekt** för LSS-insatserna daglig verksamhet, korttidsvistelse utanför hemmet och korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år samt SoL-insatserna särskilt boende, korttidsplats och boendestöd. Den föreslagna modellen skulle ha gett en nivåhöjning jämfört med tilldelad demografieffekt på 57 mnkr 2025 jämfört med 2021 om den redan varit införd. Modellen bedöms ge en ytterligare nivåhöjning jämfört med tilldelad demografieffekt på 73 mnkr 2028 jämfört med 2025 om den införs i budget 2025. Av denna nivåhöjning beräknas 23 mnkr bli en effekt i budget 2025.
- Ett **avdrag för avveckling av LSS-boenden/boendeplatser**. Genom denna förändring av modellen hanteras utbyggnad och avveckling på ett likvärdigt sätt. Det föreslagna avdraget skulle ha gett en nivåsänkning jämfört med tilldelad budgettram på 38 mnkr 2025 jämfört med 2021 om den redan varit införd. I nuläget kan ingen bedömning göras av eventuell nivåsänkning framåt i tid.

Förslaget innebär ingen förändring för insatser inom nämndens verksamhetsområden som inte nämns ovan. Detta gäller till exempel personlig assistans, i detta fall på grund av den osäkerhet som råder inför kommande lagförändring avseende statligt huvudmannaskap.

Förslaget innehåller även fortsatt utredning om i vilken utsträckning funktionsstödsnämndens interna resursfördelningsmodell kan ligga till grund för beräkningar avseende utbyggnad och avveckling av LSS-boenden/boendeplatser.

Funktionsstödsnämndens yttrande

Funktionsstödsnämnden är överlag positivt inställd till den föreslagna modellen för tilldelning av budgettram från kommunfullmäktige till funktionsstödsnämnden.

Avseende **personlig assistans** anför nämnden att volymutvecklingen inom insatsen är svår att förutspå, bland annat till följd av förändringar i lagstiftningen från och med 2023. Därutöver förväntas förändringarna avseende huvudmannaskap ta längre tid än ursprungligen planerat. Detta bedöms påverka nämndens ekonomi om volymerna inom personlig assistans fortsätter att öka framöver. Nämnden hade därför önskat att även personlig assistans hade omfattats av förändringen av tilldelningsmodellen, alternativt att nämnden erhållit ansvarsbefrielse för det ekonomiska utfallet inom insatsen.

Avseende **LSS-boende/boendeplatser** anför nämnden att behovet av externa boendeplatser är svårt att förutse. Nämnden menar att de ekonomiska effekterna av att använda fler externa platser än budgeterat kan kvarstå och ackumuleras över tid. Därför anser nämnden att ekonomisk kompensation bör erhållas under budgetåret om behovet

av boendeplatser i extern regi överskrider planerade volymer och därför inte kunnat ingå i tilldelningen av medel för utbyggnad i budgetramen

Avseende **hälso- och sjukvårdsverksamhet** anför nämnden att majoriteten av de brukare som mottar stöd enligt LSS eller SoL från nämndens verksamheter även har behov av kommunal hälso- och sjukvård samt att ökningen av brukarvolymerna bedöms vara större än vad dagens dimensionering av hälso- och sjukvårdsverksamheten kan möta.

Vidare understryker funktionsstödsnämnden vikten av **tillämpningsrutiner** för den nya modellen tas fram och dokumenteras tillsammans med stadskontoret samt att en **utvärdering** av modellen genomförs vid lämplig tidpunkt.

Stadskontorets bedömning och förslag

Stadskontoret kan konstatera att även insatsen personlig assistans har haft en volymutveckling utöver befolkningsökningen under perioden 2021-2025. Om en volymjusterad demografieffekt hade varit i bruk skulle nivåhöjningen på 57 mnkr som beskrivs ovan ha varit totalt 70 mnkr inklusive personlig assistans. Större delen av nivåhöjningen skulle dock avse åren 2021-2023. Stadskontoret bedömer att en förändring avseende huvudmannaskap kommer att åtföljas av en justering av generella statsbidrag enligt finansieringsprincipen. Konsekvenserna av en sådan justering bör bedömas för staden som helhet. Stadskontoret föreslår därför att ingen förändring genomförs av tilldelningsmodellen för insatsen personlig assistans.

Stadskontoret anser inte att tilldelningsmodellen bör innehålla någon funktion som justerar tilldelningen under innevarande budgetår för avvikelser mot internbudget. Sådana avvikelser bör hanteras inom ramen för nämndens ordinarie budgetansvar. Stadskontoret anser inte heller att någon automatisk funktion för resultatbefrielse bör byggas in i tilldelningsmodellen utan att kommunfullmäktige får ta ställning till detta i vanlig ordning under budgetåret eller i samband med årsbokslut.

Stadskontoret ställer sig positivt till en utvärdering av modellen efter en relevant tidsperiod. En sådan utvärdering kan till exempel beakta utvecklingen avseende personlig assistans samt kostnader för hälso- och sjukvård. En sådan utvärdering kan även beakta alternativa modeller för resurstilldelning samt eventuella relevanta förändringar i LSS-utjämnningen.

Ansvariga

Emma Sandberg Enhetschef
Anna Westerling Ekonomidirektör
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör